

הרצאות על חברה וכלכלה בישראל

מרכז אדוּה הינו מכוון בלתי תלוי לחקר החברה הישראלית ולקידום השוויון והצדק החברתי. מרכז אדוּה מתמקד בחקר המדיניות החברתית, בבחינה ביקורתית של הצעדים הננקטים בתחומי התקציב, המיסוי והשירותים החברתיים ומגבש המלצות למקבלי החלטות ולציבור הרחב. ניתוחי מרכז אדוּה מתפרסמים בדו"חות ובניירות עמדה, המופצים בקרב חברי כנסת, ראשי ערים ורשויות מקומיות, ארגונים חברתיים, אנשי תקשורת, מרצים וסטודנטים. פרסומים אלה מהווים בסיס לדיונים בוועדות הכנסת ובפורומים ציבוריים אחרים, ומספקים למקבלי החלטות מידע הנחוץ כדי לפעול למען חלוקה צודקת יותר של משאבים בחברה הישראלית.

נוסף על פעילות המחקר, מציע מרכז אדוּה מציע הרצאות, ימי עיון והשתלמויות בנושאים הנגזרים מתחומי עיסוקו. ההרצאות עוסקות בתחומים מגוונים: אי-שוויון ומדיניות חברתית-כלכלית; פערים בין גברים ונשים וקידום שוויון מגדרי; אי-שוויון בחינוך, השכלה גבוהה ומדיניות חינוך; וכן הרצאות על תהליכי הפרטה ומדיניות דיור, רווחה ובריאות.

לתיאום והזמנת הרצאות נא לפנות ל:

אוריה יקוט זיני, רכזת הדרכה ועבודה קהילתית

דוא"ל: uriya@adva.org | טלפון: 03-5608871

א. הרצאות רחב על אי-שוויון ומדיניות חברתית-כלכלית:

ישראל: תמונת מצב חברתית

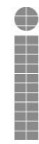
הרצאה זו מספקת תמונת מצב של החברה בישראל ומתמקדת בנתונים המעידים על אי שוויון הקיים היום בין קבוצות שונות בחברה, בין נשים וגברים, בין מעסיקים ועובדים ובין ענפי המשק השונים. במסגרת ההרצאה נעסוק במשמעות של הצמיחה הכלכלית ובקשר שבין צמיחה זו לאי שוויון. ההרצאה מבוססת על הפרסום השנתי של מרכז אדוּה: "תמונת מצב חברתית" המתפרסם מדי שנה ומסוקר באמצעי התקשורת.

שוק העבודה בישראל

בהרצאה זו נציג תמונת מצב של שוק העבודה בישראל תוך התמקדות בחלוקת ההכנסה הלאומית בין עובדים למעסיקים, פריון ושכר, תנאים סוציאליים ואבטלה בסקטורים השונים במשק. ננסה לבחון מדוע אין שוק העבודה בישראל מצליח לפרנס בכבוד חלק גדול מן המועסקים בו. נדון במגמה של ריכוז ההון וההכנסות בידי מיעוט - קבוצות ההון, המנהלים הבכירים והעובדים המתוגמלים, ומצד שני, בנתונים המצביעים על היחלשות כוח המיקוח של מרבית העובדים והעובדות בישראל. במסגרת ההרצאה יוצגו נתונים מדו"ח מרכז אדוּה: "עובדים, מעסיקים ועוגת ההכנסה הלאומית".

ממדינת רווחה לכלכלת שוק

ההרצאה מציגה את שני המודלים הכלכליים הבסיסיים המאפיינים את המדינות המפותחות- כלכלת שוק ומדינת רווחה, מתארת את המעבר של מדינת ישראל ממודל מדינת הרווחה למודל כלכלת השוק בשנות ה-80 תוך התייחסות לשלוש דוגמאות מרכזיות: שוק העבודה, הפרטת הפנסיה ומערכת החינוך.

תקציב המדינה והשלכותיו החברתיות

דיון בשיקולים והאינטרסים אשר נסתרים מעיני הציבור ועומדים בבסיס ההחלטה על מסגרת התקציב בישראל. המפגש יכלול התייחסות לפרמטרים כלכליים פשוטים ומובנים, אשר משפיעים באופן מובהק על גודל התקציב ובכל זאת, נעדרים מכל דיון ציבורי בנושא. עוד נעסוק במפגש בדרך שבה משפיע תקציב המדינה על חייו של כל אחד מאיתנו ועל הפערים החברתיים ההולכים ומתרחבים בישראל.

אי שוויון בין המרכז והפריפריה בישראל

ההרצאה תבחן תפיסות שונות לגבי מושג ה"פריפריה", מתוך תפיסה שהמושג אינו משקף גיאוגרפיה בלבד, אלא מקפל בתוכו גם היבטים נוספים של אי שוויון בחברה הישראלית. במהלך ההרצאה יוצגו נתונים שמעידים על אי שוויון בחברה הישראלית בין קבוצות שונות בהיבטים של תעסוקה ושכר, חינוך ובריאות וכן יתקיים דיון אודות התפיסות העומדות בבסיס התוכניות הממשלתיות לצמצום 'הפערים' בין המרכז והפריפריה.

ב. הרצאות על פערים בין גברים ונשים וקידום שוויון מגדרי:

"תמיד עבדנו, תמיד נעבוד": נשים בעבודה ועבודת נשים

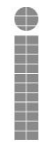
בהרצאה זו נעסוק בבחינת מושג "העבודה", נדון בעבודתן של נשים שלא בשכר ונבחן את מעמדן, שכרן וזכויותיהן של נשים בשוק העבודה. בהרצאה יוצגו נתונים המצביעים על אי-שוויון הקיים בין גברים לנשים בכל הקשור למסלולי קידום, תנאי שכר ותנאי עבודה ונדון בדרכים השונות לעידוד תעסוקת נשים ולשיפור תנאי עבודתן ושכרן.

פערי שכר מגדריים בישראל

פערי שכר בין נשים לגברים בשוק העבודה - בשכר חודשי ובשכר שעתי - הינם תופעה אוניברסלית, המשקפת היבטים של אי-שוויון בחלוקת העבודה המגדרית בבית ובשוק העבודה כאחד. הרצאה זו תציג נתונים עדכניים על פערי השכר המגדריים בישראל ותעמוד על הגורמים לפערים אלו, ובהם התופעה של בידול תעסוקתי והערכה שונה של עיסוקים גבריים ועיסוקים נשיים; הבדלים בשעות העבודה של נשים וגברים, הנובעים במידה רבה מחלוקת העבודה המגדרית בבית; אפליה והתנהגות המבוססת על סטריאוטיפים מגדריים: דעות קדומות של מעסיקים לגבי יכולתן ונכונותן המקצועית של נשים לעבוד; כוח מיקוח נמוך יותר של נשים בשל אחריותן להולדה ולגידול הילדים ודפוסי משא ומתן מגדריים שונים הנובעים מהטיות מגדריות בחינוך. כמו כן תציע ההרצאה כיוונים לפתרון וצמצום פערי השכר המגדריים ותציג את מיזם המחשבון לחישוב פערי שכר מגדריים שפותח במסגרת פרויקט "שוות ערך-לקידום שכר שווה".

תקציב ומגדר: הטמעת חשיבה מגדרית בתקציבים ובמדיניות

ניתוח מגדרי של התקציב מבוסס על ההנחה שלכל החלטה כלכלית יש השלכות שונות על גברים ועל נשים. הנחה זו מבוססת על נגישותם השונה של גברים ושל נשים לאמצעי הכוח בחברה, הכוח הפוליטי והכוח החברתי ובעיקר לכוח הכלכלי ומתוקף התפקידים השונים שנשים וגברים ממלאים בחברה ובמסגרת המשפחה. ההרצאה תתמקד בניתוח מגדרי של תקציב המדינה ובבחינת השלכותיו על קבוצות שונות של נשים וגברים.

על הפרטות ומופרטות: כיצד מושפעות הנשים מתהליכי ההפרטה בישראל?

בהרצאה זו נבחן כיצד משפיעה ההפרטה והקיצוצים התקציביים המתמשכים בשירותי החינוך, הבריאות והרווחה על נשים כמועסקות ועל צרכני וצרכניות שירותים אלה. כמו כן ננסה לעמוד על האופן שבו מושפעת חלוקת העבודה המגדרית מתהליכים אלה.

מי מטפל במטפלות? נשים בעבודות הטיפול בישראל

בעבר וגם כיום עבודות הטיפול נעשות בדרך כלל על ידי נשים. מדובר בטיפול בילדים, בזקנים, בחולים, בבעלי מוגבלויות, בעניים, במכורים ובנפגעי ונפגעות אלימות על סוגיה. עבודת הטיפול כרוכה במתן תמיכה פיזית לצד מתן תמיכה נפשית ופסיכולוגית. עבודת הטיפול יכולה להיות עבודה בשכר ועבודה שלא בשכר. נשים הן אלה המבצעות את עיקר עבודת הטיפול בתוך הבית, בין בני המשפחה ומבלי שיינתן בעבורה תשלום. בהרצאה זו נבחן את עבודת הטיפול בשכר - שגם בה, רוב העוסקות הן נשים. ההרצאה תתמקד במצבן של נשים במקצועות הטיפול בישראל ובפער שבין חיוניותם של מקצועות אלה לתגמול הנמוך והיעדר ההערכה הניתן בעבורן.

ג. הרצאות על אי-שוויון בחינוך, השכלה גבוהה ומדיניות חינוך:

החינוך בישראל: בידול, אי שוויון ושליטה מתרופפת

ההרצאה מציגה תמונת מצב של מערכת החינוך בישראל ומתמקדת בדרך בה מעצבת מערכת החינוך, באופן בלתי שוויוני, את עתידם של תלמידיה ביישובים מבוססים, בעיירות הפיתוח וביישובים הערביים.

הזכות להשכלה גבוהה בישראל

ההרצאה מספקת מבט ביקורתי ומקיף על מערכת ההשכלה הגבוהה בישראל ועוסקת בשאלות מהי הזכות להשכלה גבוהה ומי מגיע ללימודים אקדמיים בישראל ומהו ההבדל בין מכללה ואוניברסיטה. ההרצאה בוחנת את הנגישות להשכלה גבוהה בישראל על רקע מצבה של מערכת החינוך, תנאי הקבלה למוסדות האקדמיים, גובה שכר הלימוד ועוד.

תהליכי הפרטה במערכת החינוך

מערכת החינוך, כמו שירותים חברתיים אחרים, נמצאת בעיצומה של תהליך הפרטה במסגרתו חודרים אל המערכת כספים פרטיים רבים. ההרצאה תתמקד בגילוייו והשלכותיו של תהליך ההפרטה הפוקד את מערכת החינוך בשנים האחרונות, תוך בחינת הקשר ההדוק בין תהליך זה ובין הפערים החינוכיים ההולכים וגדלים.

ד. הרצאות על תהליכי ההפרטה ועל מדיניות דיור, רווחה ובריאות:

הדיור בישראל: ממגורים לנדל"ן

בשנים האחרונות ובעיקר מאז המחאה החברתית של קיץ 2011, הפך תחום הדיור ועליית מחירי הנדל"ן לסוגיה מרכזית בשיח הציבורי בישראל. במסגרת הרצאה זו נבחן את המגמות בתחום הדיור ואת עליית מחירי הנדל"ן כפועל יוצא של נסיגת המדינה מאחריות על תחום הדיור, של הגידול בעושר של שכבת אוכלוסייה מצומצמת ושל התחזקות 'כוחות השוק' - היזמים, הבנקים ומשקיעי הנדל"ן - השולטים בנעשה בתחום הדיור; וכן נדון בחלופות אפשריות למציאות זו.

מדינת הרווחה ורשת הביטחון הסוציאלי

בעשורים האחרונים, בעקבות חדירתן של מגמות נאו-ליברליות והעמקת הגלובליזציה, חלו שינויים מהותיים בתפקודן של המדינות בכלל והכלכלה הציבורית בפרט. אחת התמורות המרכזיות היא ירידת כוחה של מדינת הרווחה והעצמת תהליכי הפרטה. במסגרת תמורות אלה, מתנהל בישראל מסע ציבורי נגד רשת הביטחון הסוציאלי שמעניקה מדינת הרווחה, באמצעות המוסד לביטוח לאומי. במסגרת הרצאה זו נבחן את משמעות ירידת כוחה של מדינת הרווחה, את ההשלכות של מדיניות הפרטה, בעיקר על בני הגיל השלישי, ואת הסיבות שבגינן מתנהל אותו מסע ציבורי נגד רשת הביטחון הסוציאלי.

מערכת הפנסיה בישראל

ההרצאה תספק מענה לשאלות כמו מהי פנסיה, כיצד היא מחושבת, מה ההבדל בין פנסיה תקציבית לצוברת ומהם יתרונותיו של החיסכון הפנסיוני על פני חסכונות אחרים שמיועדים לגיל הפרישה. כמו-כן תסקור ההרצאה את גלגוליה של הפנסיה בישראל ותעמוד על השינויים שהתחוללו במערך הפנסיוני לאורך השנים.

הפרטת השירותים החברתיים בישראל

הרצאה זו עוסקת בבחינת מדיניות הפרטה המאפיינת את ישראל בעשורים האחרונים כולל הפרטת תאגידיים והפרטת קופות הפנסיה וסקירת השלכותיהן של מגמות הפרטה בשירותים הציבוריים בישראל: בשירותי הבריאות, החינוך, והרווחה.

תהליכי הפרטה במערכת הבריאות

מערכת הבריאות הישראלית עוברת כבר מספר שנים תהליך דורסני של הפרטה היוצר למעשה שתי מערכות בריאות שונות - מערכת בריאות מצוינת המיועדת למי שיש בידו לשלם ומערכת בריאות מצומצמת המיועדת לכל שאר האזרחים. הרצאה זו תסקור את תהליכי הפרטה שעוברת מערכת הציבורית בישראל, תוך התייחסות למקומן של קופות החולים בתהליך בעייתי זה.

לתיאום והזמנת הרצאות נא לפנות ל:

אוריה יקוט זיני, רכזת הדרכה ועבודה קהילתית

דוא"ל: uriya@adva.org | טלפון: 03-5608871